

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/196/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613222034
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7613222034.11

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: A. P., D.. XX. X. XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX U., t. č. bytom U.D. XXX/XX, XXX XX Z. Š., právne zastúpený Mgr. Jurajom Berčom, advokátom, so sídlom Zimná 59, 052 01 Spišská Nová Ves, proti žalovanej: O. P., F.. C., D.. XX. X. XXXX, N. T. XX, XXX XX U., právne zastúpená JUDr. Františkom Pitoňákom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo nám. č. 5, o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

Súd vyporiadava BSM účastníkov konania tak, že z vecí patriacich do BSM účastníkov ku dňu jeho zániku prikazuje do výlučného vlastníctva žalovanej:

1. Aktíva: Nehnuteľnosti

- zapísané na LV č. XXXX v kat. území U. - 3-izbový byt č. X s príslušenstvom, vchod č. XX, nachádzajúci sa na 1. poschodí obytného domu so súp. č. XXX na ulici T., stojacom na parc. C-KN XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 385 m², s tým súvisiaci podiel o veľkosti 704/22557 -inách na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu súp. č. XXX a na pozemku parc. č. C KN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 385 m², v hodnote 29.700,- eur.

2. Pasíva:

- zostatok úveru č. XXXXXXXX XXX u Prvej stavebnej sporiteľni, a. s. v Bratislave vo výške 13.300,12 eur,
- zostatok úveru č. XXXXXXXXXX u Slovenskej sporiteľni, a. s. so sídlom v Bratislave vo výške 2.593,37 eur,
- zostatok úveru č. XXXXXXXXXX u Slovenskej sporiteľni, a. s. so sídlom v Bratislave vo výške 2.627,25 eur,
- zostatok na účte č. XXXXXXXXXX/XXXX vedený v Slovenskej sporiteľni, a. s. so sídlom v Bratislave vo výške 1.721,29 eur, uvádzaný ako splátkový úver č. XXXXXXXXXX/XXXX,
- zostatok spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXX u Poštovej banky, a. s. so sídlom v Bratislave vo výške 1.220,46 eur,
- zostatok úveru Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom v Piešťanoch pod č. XXXXXXXXXX vo výške 1.027,20 eur,
- zostatok úveru č. XXXXXXXX u spoločnosti Consumer Holding, a. s. vo výške 840,96 eur.

bez povinnosti vyplácať žalobcu.

Žiaden z účastníkov, ani štát nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojou žalobou podanou na tunajší súd dňa 8. 7. 2013 domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej BSM). V odôvodnení žaloby uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 16C 26/2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9. 10. 2010, bolo jeho manželstvo so žalovanou O. P. rozvedené. O vyporiadaní BSM sa mimosúdne nedohodli, preto žiadal o toto vyporiadanie súd podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. V písomnom návrhu vypracovanom jeho právnym zástupcom Mgr. Jurajom Berčom uviedol, že ku dňu právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvode ich manželstva, teda ku dňu zániku BSM, do BSM patrila nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX v kat. území U. - 3-izbový byt č. X s príslušenstvom, a parc. č. CKN XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 385 m², pod B1 P. A. a O., F. C. v 1/1, s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom k pozemku o veľkosti 704/22557-inách. Súčasťou BSM boli hnutelné veci, a to sedacia súprava, televízor 2 ks, obývacia stena a práčka. Za trvania manželstva bývalí manželia čerpali úver v Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., ktorý podľa informácie žalobcu bol ku dňu rozvodu so zostatkom vo výške 13.000,- eur. Nakoľko v čase podania žaloby žalobca bol vo výkone trestu odňatia slobody, nemal k dispozícii presné údaje týkajúce sa pasív patriacich do BSM, preto navrhoval, aby tento dôkaz predložila žalovaná, resp. aby ho zabezpečil súd. Žalobca navrhoval, aby súd rozsudkom všetky aktíva a pasíva prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej a táto aby bola povinná finančne žalobcu vyplatiť sumou rovnajúcou sa polovici hodnoty nadobudnutého majetku patriaceho do BSM po odpočítaní pasív.

Žalovaná sa k návrhu písomne nevyjadrila, preto súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa dňa 28. 8. 2013 žalobca osobne nezúčastnil, nakoľko naďalej bol vo výkone trestu odňatia slobody. Na pojednávaní ho preto zastupoval právny zástupca Mgr. Juraj Berčo na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelárie Prešov zo dňa 4. 4. 2013.

Žalovaná bola na pojednávaní osobne prítomná a v účastníckej výpovedi uviedla, že nesúhlasí s návrhom žalobcu, aby ho ona mala z bytu vyplatiť v polovici, nakoľko sa žalobou na súde mieni domáhať neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V 1159/08, ktorou jej otec odpredal byt bývalým manželom. K tomu mieni pristúpiť z toho dôvodu, že k takémuto právnomu úkonu otcu donútil jej bývalý manžel, teda žalobca, ktorý sa takto stal spoluvlastníkom predmetného bytu nezákonne. K hnutelným veciam uviedla, že tieto sú už vo veľmi zlom stave, nakoľko sú opotrebované. Televízor je funkčný už len jeden. Nemá vedomosť, žeby existoval aj ďalší kus televízora. Exekúcie, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva, sú všetko spôsobené konaním žalovaného, sú to teda jeho dlhy. Čo sa týka pasív, podľa jej vedomosti ku dňu rozvodu mali dlh voči Prvej stavebnej sporiteľni vo výške 16.000,- eur, ktorý spláca výlučne ona mesačne po 100,- eur. Ďalej mali tri pôžičky u Slovenskej sporiteľni, ktoré ona sama mesačne spláca trikrát po 50,- eur. Spolu tak mesačne uhrádza pasíva, ktoré vznikli za trvania manželstva vo výške 250,- eur. Z uvedeného dôvodu odmieta vyplácať akúkoľvek sumu žalobcovi. Má zato, že práve on dlhuje jej, nakoľko uvedené dlhy boli spôsobené ním. Dodala, že aj keby žalobca na výplatu trval, ona ho nemá z čoho vyplatiť. V závere žiadala pojednávanie odročiť z dôvodu, že aj u nej sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov a bude žiadať Centrum právnej pomoci o poskytnutie bezplatného advokáta.

Rozhodnutím zo dňa 5. 11. 2013 Centrum právnej pomoci, kancelária Prešov určil žalovanej na zastupovanie v tomto konaní advokáta JUDr. Františka Pitoňáka s finančnou účasťou žiadateľky vo výške 40,- eur, ktorú je povinná uhradiť v dvoch splátkach po 20,- eur.

Žalovaná prostredníctvom tohto právneho zástupcu nepodala na tunajší súd žalobu o neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorá bola titulom nadobudnutia bytu patriaceho do BSM bývalých manželov, a preto súd túto nehnuteľnosť pojal ako aktívum - predmet vyporiadania BSM v ďalšom konaní. Žalobca netrval na vyporiadaní BSM k hnutelným veciam, nakoľko uznal, že tieto sú už opotrebované a bezhodnotné, takže o tieto aktíva bol zúžený predmet vyporiadania BSM. Súd teda v ďalšom konaní rozhodoval o vyporiadaní BSM k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v kat. území U., a vyporiadaval pasíva existujúce ku dňu zániku BSM.

Prevedeným dokazovaním, vypočutím účastníkov konania, za použitia dôkazných listín nimi predložených a za použitia znaleckého posudku, súd zistil tento skutkový stav:

Z rozsudku tunajšieho okresného súdu č. k. 16C 26/2010 súd zistil, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9. 10. 2010. Na čas po rozvode boli maloleté

deti A. V. O. zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na maloletú A. 100,- eur mesačne a na maloletého O. 80,- eur mesačne. Zároveň súd upravil styk otca s maloletými deťmi. Z odôvodnenia predmetného rozsudku súd zistil, že k rozpadu manželstva došlo hlavne z dôvodu negatívneho správania žalobcu, ktorý požíval alkoholické nápoje, následkom čoho bol vulgárny a agresívny a došlo aj k fyzickým útokom na žalovanú a aj na deti, ktoré takýmto správaním otca veľmi trpeli. Podľa rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 3T 78/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. 10. 2011, súd vzal za preukázané, že žalovaný bol vo výkone trestu odňatia slobody od augusta 2010 do 10. 2. 2014 (podmienečne prepustený) pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne.

Podľa uznesenia tunajšieho súdu č. k. 2C 48/2014 zo dňa 21. 2. 2014 súd zistil, že na návrh O. P. bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo A. P. uložené, aby dočasne nevstupoval do bytu na ulici M. T. Č.. XXX/XX S. U. až do právoplatného rozhodnutia vo veci jeho vylúčenia z užívania bytu. Navrhovateľke bola určená povinnosť v lehote 30 dní podať návrh na začatie konania o vylúčenie z užívania predmetného bytu. Z odôvodnenia predmetného uznesenia súd zistil, že žalobca potom, čo bol prepustený z výkonu trestu podmienečne, sa dňa 20. 2. 2014 pokúšal pod vplyvom alkoholu dostať do bytu, kedy bývalá manželka privolala hliadku OO PZ v Levoči, nakoľko u menovaného sa javili známky požitia alkoholu a z jeho správania mala strach.

Z uznesenia tunajšieho súdu č. k. 6C 119/2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8. 12. 2011 súd zistil, že konanie o návrhu O. P. o vylúčení žalobcu z užívania bytu na ul. T. XX S. U. bolo zastavené, nakoľko O. P. zobrala tento návrh späť.

Žalobca po prepustení z výkonu trestu bol osobne prítomný na pojednávaní dňa 2. 6. 2014, kedy v účastníckej výpovedi uviedol, že s manželkou v spoločnom byte nebýva už 40 mesiacov. Od mája 2014 pracuje ako živnostník s priemerným mesačným ziskom 1.000,- eur. Aj počas manželstva zarábala vždy viac ako manželka, ktorá tiež pracovala, avšak jej príjem bol vždy nižší. V ich domácnosti to bolo tak, že on zarábala peniaze a manželka sa starala o deti a domácnosť. Do odchodu zo spoločnej domácnosti na deti vždy finančne prispieval, od rozvodu však na ne neplatil, nakoľko nemal z čoho. Uviedol, že zariadenie domácnosti si kúpili zo spoločných prostriedkov. On po odchode z bytu si zobral svoje pracovné náradie. Zariadenie bytu si rozdelili. On si zobral gauč a televízor, ktorý je však už nefunkčný. O hnutelných veciach sa teda dohodli mimosúdne a o ich vyporiadaní v tomto konaní už ďalej nezotrval. Žalovaná potvrdila, že ohľadom vyporiadania BSM k hnutelným veciam došlo mimosúdne.

Žalovaná k výpovedi bývalého manžela uviedla, že prvých päť rokov manželstva bola na materskej dovolenke. V roku 2005 začala pracovať ako predavačka v supermarkete s minimálnou mzdou. Toho času pracuje ako predavačka vo firme G. A. v predajni Y. - pobočka U. s čistým mesačným príjmom asi 400,- eur. Vzhľadom na to, že od rozvodu všetky pasíva - pôžičky a úver voči Prvej stavebnej sporiteľni uhrádzala iba ona, nemá z čoho svojho bývalého manžela vyplatiť. Uviedla, že byt odkúpili aj s manželom od otca Š. C., a na tento účel si zobrali pôžičku od Prvej stavebnej sporiteľni vo výške 390.000,- Sk, t. j. 12.945,69 eur. Z tejto sumy za byt zaplatili 28.000,- Sk, nakoľko zakupovali len členský podiel v bytovom družstve, zvyšnú sumu použili na vyplatenie pôžičky, ktorú mali vo VÚB, ktorú po uzavretí manželstva si zobrali vo výške 200.000,- Sk. Túto sumu použili na bežné rodinné výdaje v domácnosti a na zakúpenie bytového zariadenia. Do rozvodu predmetnú pôžičku u Prvej stavebnej sporiteľni splácali obaja manželia zo spoločných prostriedkov. Od rozvodu všetky pôžičky uhrádzala už iba ona. V závere vo svojej výpovedi navrhla, aby byt bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva bez akejkoľvek povinnosti vyplácať niečo manželovi s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a hlavne na to, akým spôsobom bývalí manželia a za akú sumu byt zakúpili.

Z dôkazných listín predložených právnym zástupcom žalovanej vychádzajúc z potvrdení o zostatkoch jednotlivých pôžičiek z príslušných peňažných ústavov, súd zistil, že do BSM účastníkov konania patria ku dňu zániku BSM tieto pasíva:

1. Zostatok na pôžičke č. XXXXXXXXXX v Slovenskej sporiteľni, pobočka Levoča, ku dňu rozvodu zostatok vo výške 2.627,25 eur,
2. Zostatok na pôžičke č. XXXXXXXXXX v Slovenskej sporiteľni, pobočka Levoča, ku dňu rozvodu zostatok vo výške 2.593,37 eur,

rovnaké stanovisko mali aj v otázke vyporiadania BSM ohľadom aktív a v prevažnej časti pasív. Rozporná bola len otázka vyrovnania ohľadom vyplácania spoluvlastníckeho podielu k jednotlivým položkám patriacim do BSM. Nakoľko medzi účastníkmi konania nedošlo k dohode, ani k súdnemu zmiernu, súd v merite veci rozhodol konečným rozsudkom.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. 3)

Podľa § 149 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.

Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Súd v tomto konaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi, znaleckým posudkom a dospel k záveru, že návrh žalobcu tak, ako bol v pôvodnej žalobe, bol čiastočne opodstatnený. Žalobca od počiatku navrhoval prikázať byť do výlučného vlastníctva žalovanej s tým, aby táto na seba zobrala aj všetky pôžičky, ktoré ku dňu rozvodu, teda k zániku BSM boli obaja manželia povinní ešte splácať. So súhlasom žalovanej súd vyhovel takémuto návrhu žalobcu už aj z toho dôvodu, že z dokazovania jasne vyplynulo, že žalovaná v byte naďalej býva, a to s maloletými deťmi pochádzajúcimi z manželstva so žalobcom a s postihnutou sestrou. Účastníci sa však nevedeli dohodnúť o výške finančného vyrovnania titulom vysporiadania spoluvlastníckeho podielu k bytu a zároveň aj k jednotlivým pasívam. Žalobca požadoval od žalovanej sumu 3.184,68 eur, ktorú by mu táto mala vyplatiť ako rozdiel ceny - polovičnej hodnoty bytu po odpočítaní presnej polovice pasív, ktoré boli ku dňu zániku BSM vo výške 23.330,65 eur. Z matematického hľadiska by táto požiadavka žalobcu bola na mieste, avšak súd pri rozhodovaní bral do úvahy všetky okolnosti tohto prípadu. Predovšetkým je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že rozpad manželstva zapríčinil výlučne žalobca, ktorý sa k žalovanej a v podstate aj k svojim deťom správal agresívne, čo malo za následok, že bol trestne stíhaný a odsúdený na trest odňatia slobody, čo malo negatívny dopad na celú rodinu. Navyše žalobkyňa ešte od obdobia pred rozvodom sa stala výlučnou živiteľkou dvoch maloletých detí. Jej príjem predavačky je veľmi nízky, v priemere 400,- eur mesačne a navyše stará sa aj o postihnutú sestru. Od rozvodu sama uhrádza všetky dlhy, takže jej finančná situácia je skutočne veľmi ťažká. Súd má zato, že bolo by v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) a predovšetkým v rozpore so zásadami vyjadrenými v § 150 Občianskeho zákonníka, keby súd vzhľadom na tieto okolnosti žalovanej určil ešte povinnosť vyplácať akoukoľvek sumou žalobcu, ktorý celú túto tak veľmi ťažkú životnú situáciu žalovanej a ich spoločným deťom spôsobil. V neposlednom rade súd bral do úvahy aj okolnosti, za akých sa bývalí manželia pričínili o nadobudnutie spoločného bytu. Z dokazovania súd zistil, že tento bol v pôvodnom užívaní rodičov žalovanej, ktorí dobrovoľne previedli svoje členské práva v bytovom družstve na oboch bývalých manželov a títo potom byt zakúpili do osobného vlastníctva už len za cenu 28.000,- Sk. Takže rodina žalovanej sa veľkou mierou pričínila na nadobudnutie predmetného bytu, čo súd pri konečnom vyporiadaní BSM nemohol opomenúť. Z uvedených dôvodov súd neurčil žalovanej povinnosť vyplácať žalobcovi ním požadovanú sumu vo výške 3.184,67 eur.

Vyššie popísané skutočnosti a súdom zistené okolnosti však nezakladajú dôvod na to, aby súd určil žalobcovi povinnosť podieľať sa na platení polovice úveru v Prvej stavebnej sporiteľni vo výške 6.650,06 eur, čo zase naopak požadovala žalovaná, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že pôžičky, ktoré bývalí manželia za trvania manželstva čerpali, boli použité na chod spoločnej domácnosti za trvania manželstva

a žalobca do obdobia, kým nenastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, sa finančne podstatnou mierou podieľal na financovaní domácnosti, nakoľko mal vyšší príjem ako žalovaná.

Na základe takéhoto právneho posúdenia súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunuciáte tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko u oboch účastníkov konania sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov a obaja boli v konaní zastúpení právnymi zástupcami, ktorí im boli určení Centrom právnej pomoci.

Za použitia ustanovení § 148 ods. 1 O.s.p. súd z vyššie uvedených dôvodov vyriekol, že ani štát nemá právo na náhradu trov konania (preddavkovo zaplatené znalečné z finančných prostriedkov štátu a náhrady súdnych poplatkov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.